

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ X.

Олифантъ, Па. Четверъ 10-го Липня 1902.

Число 28.

Переглядъ тыжневый.

Першу сесію 57-го конгресу Си. Державъ закончено дня 1-го с. м. о 5 ой годвѣ 30 мін. по полудни середъ небувалою одупевленз оп. конгресменовъ и агромадеион публики. Передъ водроченемъ выголосивъ председатель палаты, п. Гендерсонъ, коротку промову, въ котрой доказувавъ, що яѣ оденъ конгресъ не залагодивъ скільки рожныхъ справъ, якъ послѣдній, Пайважнѣйшими ухвалями сѣ: купно и будова Панамского каналу, введеи цивильного правлѣня на Филиппинахъ, проголошене независимости Кубы, побольшене военной и торговельной флоты Си. Державъ, знесене военного податку, выключене Китайцѣвъ и законъ противъ апархистовъ. Последнимъ дѣломъ конгресу было ухвалене бюджета надычайныхъ выдѣловъ и уповажене правительства до купна водѣ Индианъ щепу Еполипсовъ 4 миліонѣвъ акровъ плодородной землѣ. Цѣна купна не може бути выспа водѣ 10 миліонѣвъ дол. а зсмыла мае бути розпарцельована мѣжъ горожанъ Си. Державъ. — Найближша сесія конгресу буде скликана въ падолиствѣ с. р.

Самъ фактъ водроченя конгресу выкликавъ по цѣломъ краю чимало коментарѣвъ. Рожны рожно выржають ся о подвизахъ и дѣяльности баткѣвъ севреспублики, а многочисленна праса всякихъ водѣвковъ хвалить и выпосать ихъ подѣ небеса або критикую немилосердно. До тыхъ послѣднихъ належить демократична праса и горстка поступовыхъ дневниковъ, котры мають на цѣли добро краю. На увагу заслугоголосъ одного зъ проводирѣвъ демократичной партіи, сенатора Джамса М. Грейса. — Говорить вѣкъ такъ: „За 7 мѣсяцѣвъ працѣ подчасъ послѣдней сесіи конгресу ухвалено безлѣхъ справъ, котрыхъ собѣ народъ не бажавъ, але о много больше не ухвалено сего, чого народъ домагавъ ся. Вина за се спадае на республиканскую партію, бо она мае рѣшающую больиость въ конгресѣ. Наколи бычно придивимо ся еи работѣ, то сейчасъ пересвѣдимо ея, що она ворожа для народа. Поддержу великихъ богачѣвъ, протегуе тросты, залицаея до коропованыхъ головъ, мріе о монархізмѣ и т. д. Ся партія не гадае навѣть додержати обѣту, заключеного въ еи платформѣ, а зъ Кубою, то вже прямо вѣчкерно поступае. Передъ народомъ удавала, що бажае еи независимости, та

за те нѣякъ не хотѣла допустити до ухвалы цювого права, якимъ можна помочи молоденькой республицѣ. Нынѣ Куба мае независимость, але стоить надъ пропастію матеріальной руины. Все те здѣлоно лишь тому, абы приподобати ся тютюневому и цукровому тростю. — Гадаю, що американскій народъ осудить дѣла республиканскихъ верховодѣвъ подчасъ оѣнныхъ выборовъ. Нѣ оденъ зъ его вороговъ не повиненъ тодѣ бути выбраннымъ“.

Замѣтно, що все „билѣ“ (внесены), якъ ухвалено въ конгресѣ, президентъ Рузвельтъ вже подписавъ. Було ихъ поверхъ 10 гасечъ.

Народне свято проголошеня независимости Спол. Державъ (Fourth of July — Independence Day) обходжено мнунувшю пятницѣй „дуже торжественно по цѣлой Америцѣ и еп колоніяхъ. Радували ся все, а вже наибольше Филиппинцѣ, бо того дня оголошено амер. правительство загалну амнестию (помилуване) для всѣхъ филиппинскихъ воровобниковъ, котры зложили оружье и для политичныхъ гереступниковъ, почавши водѣ Агвинальды. Деякы зъ нихъ були голены, мовъ дикы звѣрѣ, тортурованы, мучены по взынцяхъ и т. д., то-жъ дѣшено мають зъ чого радувати ся.

Розбѣшкамъ на филиппинскихъ островахъ лихо поводити ся. Войско, т. зв. полева полиція и моряки ватискають на нихъ евергично та й выдѣлюють чимъ разъ больше. Въ провинціи Моронѣ (островъ Лионъ) напавъ онгоды водѣлѣ амер. моряковъ на сильну розбѣшачку ватагу и звѣвъ зъ нею кроваву борбу. Оденъ морякъ и сѣмохъ розбѣшакъ полягло, а кѣлька десяткохъ заповнено. Кроме того й на пинныхъ островахъ удало ся Американцямъ зничити кѣлька ватагъ.

Пригнобляюще вражене выликала на Кубѣ невзлѣвѣсть американского конгресу, котрый вѣякъ не хотѣвъ ухвалити для неп цювои тарифы. Въ фінансовыхъ и торговельныхъ кругахъ поповъ зъ той причинъ великій переполохъ, бо все бѣзнали, что же ихъ неминуе банкротство. Въ нынѣшнихъ часахъ нѣ одна держава не въ силѣ ома держати ся безъ промыслу и торговлѣ. Знае о томъ кубанскѣе правительство и, абы зарадити лиху, дѣлае, что лише може. Позавчера выселало оно кѣлькохъ своихъ водпоручниковъ до Европы въ цѣли навазана торговельныхъ водносинъ зъ Испанією, Францією, Англією и Нѣмеччиною.

Вирадѣ Кубанцѣ не мають торговельной флоты, черезъ что не можуть надѣяти ся великого хѣспа зъ навазана такихъ водносинъ,

але все таки, наколи штула удасть ся, можуть найти велику подмогу на чорну годину. Свѣдчить сесе о меткости Кубанцѣвъ и о невзычайной енергій, котрыхъ не опускае навѣть въ наибольше критичной хвилѣ.

Братоубійча, домашна война кипить водѣ кѣлькохъ днѣвъ въ мурийской республицѣ Гайтѣ. Водбувають ся тамъ выборы президента республики и се е причиною войны. Президентъ хоче бути ген. Піеръ, Фушардъ и Фирминъ, а по кѣждый зъ нихъ мае численныхъ приклонниковъ, тожъ зъ оружіемъ въ рукахъ старае ся зничити своихъ суперниковъ. Вѣсти, якы надоспѣли листовно, звучатъ такъ: Адмиралъ Кіликъ, начальникъ правительственной флоты и сторонникъ Фирмина, збомбардувавъ мѣсто Капе Гайтѣ, поамо протесту заграничныхъ конзултѣвъ. Дня 28. червня зведено на улицахъ мѣста завязку битву. Много людей ранено и забито. Дня 29. червня адм. Кіликъ высадивъ на берегъ водѣлѣ моряковъ, котры намагали ся окружити революціонистѣвъ, а ген. Фирминъ разить ихъ гарматнымъ огнемъ. Мамо того сѣй послѣдній мусить уступати передъ чисельною перевагою противника. За той часъ адмиралъ Кіликъ дальше бомбардуе мѣсто. Въ хвилѣ, коли посылае ся тутъ звѣстку, на улицахъ мѣста зновъ закипѣла страшна борба. Немѣне, тимчасове правительство, не може собѣ дати рады, а въ цѣломъ краю поставъ небувалый терроризмъ. Ситуація грозна.

Великій селянскій страйкъ, (якъ телеграфують до американскихъ газетъ), выбухъ въ Галичинѣ. Селяне-робѣтники домагались водѣ двѣрѣвъ подвышеня платнѣ, яка доси выносила для мужчинъ 6, а для женщывъ 3 американскій центъ за днину тяжкой працѣ. Для „удержаня порядку“ покликано войско до 13 сѣлѣ. Подробности бракъ.

Треба притомъ запримѣтити, что при згадцѣ о платни галицкихъ робѣтниковъ, американскій часопись давали по кѣлька знаковъ пытаня охалку. Чудно имъ, якъ можна працювати за 6 центѣвъ денно! А въ преславной Галичинѣ дѣйстно такъ платять.

Любимѣйшѣ царя Николая II., російскій жандармы, допустили ся поганого ачичну, якій дае якъ найгорше свѣдоцтво всѣмъ сторожамъ царского деспотизму. До вѣдѣньского дневника „Arbeitler Zeitung“ доносять и менно зъ Петербурга, что у взынцяхъ въ Либава знасиляли жандармы 160 жидѣвскихъ женщывъ, котрыхъ арештовано за участь въ послѣднихъ робѣтничихъ демонстраціяхъ. Цясь по-

добного лучае ся мабутъ лише мѣжъ дикунми, ну, и въ державѣ батюшки-царя. Хлопскій розрухи перенесли ся надъ Довѣ, въ полудневу Росію, де выбухли зѣ страшною силою. На початку сего мѣсяця товпы недоволенихъ селянъ напали на фабрики, дворы и уряды, та й нищили все, что лишь стояло имъ на дорожѣ. Заки надоспѣло войско, кѣлька повѣтовъ представляло одно велике дѣло зничени.

Кореспондентъ лондонской „Daily Express“ телеграфуе зъ Петербурга, будучи въ царѣ, поамо опоручились въ рѣшѣнь ся удѣлити приватной аудіенціи 200 вѣдѣстателямъ, зѣ всѣхъ еусѣльныхъ кругѣвъ Росіи, абы дѣзнати ся водѣ нѣмъ о дѣйствій причинѣ вѣдѣспѣрѣшныхъ заворушень и недоволенья. Въ складѣ депутаціи будутъ вхѣдати, селяне, мѣщане, редакторы, профессоры, учитель, ремѣеники, робѣтники, а навѣтъ й политичны переступники. Царъ бажае поради си ихъ, якихъ средствъ треба бы хопити ся, чтобы завести въ державѣ порядокъ и загалне вдоволене. О скѣлько въ томъ правды, поки-что не знати.

Англіискій король Едвардъ VII., что такъ ненадѣшно заведужавъ передъ своею коронацією, вертае постепенно до здоровья. Раны, завданы при операціи гоить ся, а лѣкарѣ заявляю, что за два тыжнѣ король зовѣмъ подужае. Коронація не водбуде ся одначе скорше, якъ въ осени.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

10	9	Симсона прен.
11	10	Куря и Юлиа
12	11	Петра и Павла
13	12	4. во Сѣм. Сибирь 12 аюст.
14	13	Босмы и Давида
15	14	† Положъ рыцаря П. Б.
16	15	Мокія, Анастасія

— Характерне. Недавно сему перемыскій епископъ-Чеховичъ въ Галичинѣ визитувавъ руске мѣсто Самборъ. Прибувши до руского мѣста мавъ першу промову по польски до жидѣ, овѣсля пошѣвъ до польскихъ костелѣвъ, а вже ажъ наконецъ до руской церкви...

— Уише намъ ч. В. Гавранъ зъ Сенди Крикѣ, Альта., (въ Канадѣ): Дня 2. и 3. Червня с. р. падали у насъ снѣги, покрываючи великы просторы краес верстовою грубою на 3 далѣ. Коли опѣсля снѣгъ почавъ гошити ся, прийшла повѣнь, яка царобила богато шкоды. Наслѣдкомъ сего цѣна збѣжа значно пошла въ гору. И такъ: бумель лѣну платитъ ся теперъ 2 доллары, бумель шпешцѣ 80 центѣвъ, ячменю 45 центѣвъ, жита 50 цент. вѣсѣа 30 цент. а тузинъ яецъ 10 центѣвъ.

— Забавна пригода случила ся сими днями въ Висбаденѣ. Въ одной зъ перво-рядныхъ реставраціи сего купелевого мѣсяця сидѣло кѣлькохъ панѣвъ и розмовляли о рѣжныхъ формахъ устрою державного. Говорили голосно, и величали наибольше республику. При другѣмъ столѣ сидѣвъ якийсь немолодой вже панъ и зъ усѣмшкою прислухувавъ ся розмовѣ. — Нашы аргументы не промовляють вамъ до переконаия — каже оденъ зъ бесѣдующихъ, звертаючисъ до сидячого оподалѣкъ пана. Ви певно есьте монархистъ? — Дѣйсно — звучала водповѣдь. Може бысьте менѣ въ такомъ разѣ сказали, чому волиге монахичну форму устрою а не иншу? — питае республиканецъ. — Матю до того дуже важны причины, а въ першій мѣрѣ тую, что я самъ есмь королемъ шведскимъ — водповѣвъ незнакомый панъ. Республикане зрозумѣли те перѣ, что такой зъ засады мусить бути монархистомъ, и — на томъ розмова урвала ся.

— Нещасте на водахъ. Коло береговъ Новой Шкоціи, 45 миль водѣ Галифаксъ, найдено на мори закорковану флянку, въ якѣй була картонка зѣ слѣдующимъ написомъ: — „Пароходъ Нивгопиапъ перевернувъ ся и потонувъ въ Недѣлю вечеромъ на Атлантику. Въ невеличкомъ човнѣ 14 насъ“ — е се перша вѣсть о кораблѣ „Нивгопиапъ“, якій водплывъ зъ Гласгова, въ Англіи, до Ст. Джанъ, въ Канадѣ, ще 7-го Лютого с. р. и пропавъ безъ вѣсти. Очевидно, что все, котры нимъ ѣхали и тѣ, что писали найдену картку, погибли.

При руслѣ рѣки Ельбы зударивъ ся 24-ого м. м. англіискій пароходъ зъ нѣмѣцкимъ торпедоносцемъ ч. 42. наслѣдкомъ чого той послѣдній потонувъ. Командантъ и трѣхъ вожковъ зѣ залого торпедоносця пошла въ морской глубины.

Хиньскій военный корабель, „Кан Хи“, якій плывъ по рѣцѣ Янгъ Тсе, вылетѣвъ онгоды въ воздухъ на слѣдкомъ ексильозіи. Зѣ 152-охъ людей его залого лише 2-охъ всѣло уратувати ся; прочы погибли.

На озерѣ При розбивъ ся недалеко Сѣндюскы, Мич. пароходъ „Dumbarr“. Зѣ 10 особѣ, котры нимъ ѣхали, лише 3 уратовано, а 7 утопило ся.

— Грозна катастрофа случила ся онгоды въ Вори-славѣ (Галичина) въ копальни воску земного. Для выисненя подаемо, что копальнѣ воску въ Бориславѣ складають ся всею зъ двѣхъ закопѣвъ и находятъ ся въ двѣхъ рукахъ: Банку кредитового и Лендербанку. Першій законъ залаяла вода, але обѣшло ся безъ жертвъ въ людяхъ. Онгодышна катастрофа навѣстила закопѣ Лендербанку, а наслѣдка еѣ грозной, бо погибло 19 ямарѣвъ, а 8 е тяжко раненыхъ. Причиною нещастя бувъ выбухъ газѣвъ, что почали добувати ся зъ т. зв. слѣпного ходника и запалили ся водѣ лампы. Выбухъ бувъ страшный. Огонь обнявъ цѣлый законъ, а гасити его було невозможно. Зѣ интерпелациі, яку внесли робѣтничы послы въ австрійской радѣ державной выхѣдати, что вина за се спадае на владѣстителей копальнѣ. — Оны всеюды легковажатъ собѣ жите и здоровье нещасного робѣтника, такъ ту якъ и въ старѣмъ краю мордуютъ ихъ очевидячки. Кыт...

— Зѣ Youngstown, О. пишуть намъ: Наша громада хочъ что молода, але развиваеся хорошо. Маемо свою церковь п домъ парохіальный. Народъ тутъ мѣпаний; больиость становлять Словякы и Мадыры; суть тутъ такожь Русины зѣ Марамороша и зѣ Галичины (Лѣс-величкомъ човнѣ 14 насъ“ — е се перша вѣсть о кораблѣ „Нивгопиапъ“, якій водплывъ зъ Гласгова, въ Англіи, до Ст. Джанъ, въ Канадѣ, ще 7-го Лютого с. р. и пропавъ безъ вѣсти. Очевидно, что все, котры нимъ ѣхали и тѣ, что писали найдену картку, погибли.

При руслѣ рѣки Ельбы зударивъ ся 24-ого м. м. англіискій пароходъ зъ нѣмѣцкимъ торпедоносцемъ ч. 42. наслѣдкомъ чого той послѣдній потонувъ. Командантъ и трѣхъ вожковъ зѣ залого торпедоносця пошла въ морской глубины.

Хиньскій военный корабель, „Кан Хи“, якій плывъ по рѣцѣ Янгъ Тсе, вылетѣвъ онгоды въ воздухъ на слѣдкомъ ексильозіи. Зѣ 152-охъ людей его залого лише 2-охъ всѣло уратувати ся; прочы погибли.

На озерѣ При розбивъ ся недалеко Сѣндюскы, Мич. пароходъ „Dumbarr“. Зѣ 10 особѣ, котры нимъ ѣхали, лише 3 уратовано, а 7 утопило ся.

— „Мнѣ больше нравит-ся ваша газета „Свобода“ нежели газета „Свѣтъ“ потому, что „Свѣтъ“ только критикуетъ всѣхъ. У него („Свѣта“) хорошие только одни русскіе попы. Я самъ настоящій русскій изъ Сибири, но поповъ и поганое правительство не обожаю, потому, что они все дармоѣды и пьютъ кровь у бѣднаго човѣка рабочаго. Такъ пише намъ оденъ дѣйствій Москаль, читатель „Свободы“ зѣ стейту Вашингтонъ, а нашы домородны царославны и москвофулы величаютъ царя и его поповѣ! Кому вѣрять?

— Майнеры зѣ стейты Мичіганъ жертвовали на страйкерѣвъ въ Вѣстѣ Вирджиніи 50 тысячъ долларѣвъ. Въ касѣ ихъ організації лишило ся еше 1 миліонъ долларѣвъ готового гроша.

— Свою жену в одиноке дѣти замордувавъ онгоды сокирою Яковъ Кале, молодой фармеръ зѣ окрестности Лорель, Дел. Причиною злочину була мабутъ задрѣбѣть. По довершеніи убійства, Каленъ самъ воддавъ ся въ руки власти.

— Грады и снѣги падали мнунувшого тыждня въ пѣвнѣчномъ Мичіганѣ. Въ окрестности Каламазу, Мич. лежавъ снѣгъ повѣ дня, заки стоивъ ся.

— Мнунувшого тыждня водѣдѣвавъ визитаторъ, о. Голдобай, о. Обухкевичъ. Познавъ свой своего...

Потрогнѣй гостѣ. Гостина яку урядила оденъ панѣвъ въ Чикаго для своихъ сусѣдовъ скончалась тымъ, что кѣлька зъ нихъ умеръ а прочы заледво спасли свое жите, хотѣй панѣвъ тая предложила имъ гостину, котра всѣмъ дуже смакувала. Лѣкарѣ всегда перестѣргаютъ людей, чтобы не обѣдѣались за много, але все на дармо; люде умысно выставляють на небезпеченство свое жите. Бачимо, что протѣгомъ лѣта умирае много дѣтей и старшихъ. Каждая родина повинна бы мати подѣ рукою лѣкѣ, котры бы усугубъ всякы небезпеченства. Скланка Тринерового Горкого Вина по кѣждѣмъ дѣлѣ е зарукою скорого и досконалого травления корму и напою; розгрѣвае желудокъ, остужае ледовыми напойми и змупуе его до працѣ. Выгання зѣ тѣла всѣляку дѣду и зрѣбѣть невозможнымъ, чтобы есте дѣстали жовтачку, боль головы, ослаблене и неохоту до дѣды. Ангелика охоренитъ васъ передъ ударомъ сонця, бо зрѣбѣть васъ сильными и учинитъ ваше травлене правильнымъ. Тринайте се лѣтомъ всегда дома, а не будете потрібувати жадныхъ другѣхъ лѣковъ. Достанете въ аптекахъ и лѣвничихъ готельяхъ а такожь у фабриканта Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave.,

СОЦІАЛІЗМЪ — а — робѣтничѣ пытанѣ.

(Дальше).

Можна бы побудувати двоторову лінію желѣзної колѣї зъ Бостону до Сентъ Френциско, три тисячъ чотыриста пятьдесятъ (3,450) миль за суму двѣста міліонѣвъ долларѣвъ (200,000,000). Выдатки на удержане сталого руху на цѣлой лінії выносили бы: двайцять міліонѣвъ долларѣвъ за зъужитѣ матеріалу; сто пятьдесятъ тысячъ прислуги (робѣтничѣвъ) по 4 долары за 8 годинъ працѣ денно выносе двѣста девятнацять міліонѣвъ долларѣвъ (219,000,000), если возьмемо за подставу 350 днѣвъ въ роцѣ; оналъ, олива и т. д. десять міліонѣвъ долларѣвъ (10,000,000), что разомъ вынесе двѣста двайцять девять міліонѣвъ долларѣвъ (229,000,000). Нынѣ компаніи берутъ близько „доллара за перевозъ одной тоны товару на просторонѣ 100 миль. Если бы правительство взяло колѣї на власнѣсть, зменшили бы цѣну перевозу товарѣвъ на 25 центѣвъ въ тоны за 100 миль, въ той способъ рухъ товарѣвъ взрѣсь бы нечувано. На такой лінії, про яку згадались выше, было бы сто пятьдесятъ тысячъ возѣвъ, а каждый зъ нихъ перевозивъ бы 10 тоннъ черезъ 10 миль на день, что значить сто девятнадцать пять міліонѣвъ долларѣвъ (195,000,000) доходу на роцъ. Бути може, что доходъ поднѣсь бы ся о пять разѣвъ больше, если бы брало ся по долларѣвъ въ каждый подорожного за переѣздъ черезъ цѣлый край, то вплинуло бы зъ того доходу сто пятьдесятъ міліонѣвъ долларѣвъ (150,000,000), а може навѣтъ до 500 міліонѣвъ долларѣвъ (500,000,000). Але числѣмъ менше. Перевозъ товарѣвъ 195 міліонѣвъ дол., перевозъ подорожныхъ 150 міліонѣвъ дол., а перевозъ дрѣбныхъ посылокъ, такъ званныхъ экспресовыхъ, 4 міліоны, то зъ того выйде великанскій доходъ триста сорокъ девять міліонѣвъ долларѣвъ (349,000,000), зъ чого чистый зыскъ вынесе суму 100 міліонѣвъ долларѣвъ. Зъ того выходить, что капиталъ, выданный на будову колѣї, буде покрытый зъ зыскѣвъ въ протягу двохъ лѣтъ.

Знатокѣ колѣвѣныхъ водносивъ въ Сиолуч. Державахъ доказуютъ, что колѣвѣй компаніи того краю тратятъ по року великанскую суму, бо сѣмсотъ пятьдесятъ міліонѣвъ долларѣвъ (750,000,000), наслѣдкомъ конкуренціи. Зъ той самой причины сущъ также великій стратъ въ иншихъ промыслахъ. Въ социальномъ устрою всѣхъ непотрѣбный выдатки будутъ знесенъ на користь цѣлого загалу.

Паразиты.

Пожиточна праця членѣвъ сусѣльности дае нагоду розпаношувати ся уличнымъ паразитамъ. Оденъ чоловікъ робить черевикѣ а другій одѣжу. Купецъ приходитъ до тевця и кууе черевикѣ за цѣну 75 процентъ еи вартости а продае ту саму пару черевикѣвъ другому за 100 процентъ еи вартости. Те саме дѣе ся зъ одѣжою. Тѣ два робѣтничѣ швецъ и кравецъ удержуютъ купця. Въ тепѣршнѣмъ сусѣльнѣмъ устрою каждый, житочный робѣтничѣ удержуе девятнацять паразитѣвъ-неробѣвъ. Если ты систему знесемо, то робѣтничѣ одержитъ цѣлу вартѣсть своен працѣ.

Капиталисты сущъ въ промыслѣ тымъ, чимъ сущъ пивки въ свѣтѣ звѣрять.

Министеръ Почтъ Сполуч. Державъ зъ року 1871 Cresswell и Wapamaker радили конгрессѣвъ въ р. 1890, чтобы правительство закупило телеграфы, але телеграфичній компаніи выдали не мало гроша, чтобы не прійшло до здѣйсненія того проекту. Въ звѣтѣ за р. 1890 Wapamaker выказавъ, что умѣщенный тысячъ долларѣвъ на акціяхъ телеграфичной компаніи Western Union приносили до року 50 тысячъ долларѣвъ (50,000) приросту въ закладѣмъ капиталѣ, а сто тысячъ долларѣвъ (100,000) дивиденды годѣвкою; се значить 300 процентъ зыску каждого року.

Приватный, телеграфичній компаніи въ Англіи побірали 60 центѣвъ въ дѣ телеграмѣ, а нынѣ, коли правительство перебрало въ посѣданѣ телеграфичній урядженя, платятъ ся за каждый 12 словъ только 12 центѣвъ. Въ Франціи и Бельгіи платитъ ся за 10 словъ 10 цнт., а въ Сполуч. Державахъ платимо приватнымъ телеграфичнымъ компаніямъ 25 цнт. за 10 словъ.

Те, что сказаносмо о телеграфахъ, водносивъ ся также до телефонѣвъ.

Електричне свѣтло.

Какъ коштѣвнѣ сущъ нынѣшній удержаня, если знаходить ся въ рукахъ приватныхъ компаній, доведѣмо ся зъ цѣнъ, побіраемыхъ за електричне свѣтло. Въ мѣстѣ Elbin, въ стейтѣ Illinois, компанія побірала за одну лукову лампу до пѣвочи ажъ 242 долары. Въ року 1890 те саме мѣсто мае свое власне електричне освѣтлене и коштуе его одна лампа, что свѣтитъ цѣлу ночь, только 85 долларѣвъ. Щось подобного было въ Дитройтѣ. Давнѣйше платили тамъ за лампу 130 долларѣвъ, нынѣ мѣсто мае свое електричне уряджене свѣтла и одна лампа коштуе лишь 75 долларѣвъ. Въ мѣстѣ Bangor, въ стейтѣ Maine, зменшили ся кошту освѣтленя зъ 150 долларѣвъ на 53 дол. за лампу зъ хвилею, коли мѣсто перебрало въ посѣданѣ електричне уряджене. Въ Jacksonville, въ стейтѣ Florida, мѣсто зыскало на своимъ урядженю три четверты части давного выдатку на лампы. Въ Lewistown, Maine, упала цѣна електричной лампы зъ 182 дол. на 55 дол.; въ Peabody, Mass. зъ 185 дол. на 42 дол. — на 58 дол.; въ Huntington, Indiana, зъ 146 дол. на 50 дол.; въ Bloomington, Ill. зъ 111 дол. на 51 дол. — всюды тѣ змѣны на лучше наступили зъ хвилею, коли мѣсто перебрало на себе електричне уряджене. Чи може кто заперечити тому, что болѣй сущъ користь, коли всѣ урядженя сущъ въ посѣданіи загалу? Выжъ наведеніи числа сущъ явнымъ доказаніемъ.

Почты.

Уряджене почты есть дальшимъ доказаніемъ житочности и практичности социализму. Наше правительство есть въ станѣ заслати листъ зѣ стейту Тексасъ до Аляски, то есть на просторонѣ тысячѣвъ миль, за марныхъ 2 центы, а помимо того почтовый робѣтничѣ, зъ такъ низкою оплатѣ, сущъ платній лучше, бо побіраютъ пересѣчно 950 долларѣвъ рѣчно за 8 годинну працѣ. Капиталистичній газетѣ доказуютъ, что почта неоплачуе ся, бо показуе недобѣръ, „але“ не кажутъ, чому! се дѣе ся въ декотрыхъ рокахъ. Причиною недобѣру есть те, что приватный, колѣвѣй компаніи числятъ собѣ за богато за перевозъ почты.

Правительство платятъ колѣвѣмъ компаніямъ три міліоны пять сотъ тысячъ долларѣвъ (3,500,000) за уживане 500 почтовыхъ возѣвъ рѣчно. Тымъ часомъ побудоване того числа возѣвъ коштуе двѣ міліоны долларѣвъ (2,000,000) а служитъ они можуть черезъ 20 лѣтъ. Кромѣ того правительство платитъ компаніямъ цента за перевезене одного фунта посылокъ на просторонѣ каждый 56 миль, что значить вѣсьмъ разѣвъ больше якъ платятъ экспресовой компаніи, а 50 разѣвъ больше въ оплатѣ, вызначеной приватнымъ купцамъ за перевозъ товарѣвъ. За перевозъ листѣвъ и почтовыхъ посылокъ компаніи обкрадаютъ правительство на 30 міліонѣвъ долларѣвъ рѣчно.

Въ социальномъ устрою всѣхъ непотрѣбный а высокій оплатѣ будутъ скасованъ, а хочъ бы на листъ прилѣпковали одноцентовой значокъ, то и тогдѣ почта принесе зыску міліоны долларѣвъ рѣчно.

Почта Великои Британіи приноситъ чистого зыску шѣснацять міліонѣвъ долларѣвъ (16,000,000) рѣчно. Всѣ почтовый урядженя цѣлого свѣта выказуютъ въ звѣтахъ зыски, не выключючи малозаселеной Австраліи.

Розумна господаря.

Профессоръ Теодоръ Герцка зъ Вѣднѣ, въ Австріи, авторъ книжки „Права сусѣльного розвою“, пише такъ: „Я обчисливъ, сколько потреба працѣ и часу на вытворене, за помощію найновѣйшихъ машинъ, конечныхъ средствъ удержаня и певныхъ выгѣдъ для 26 міліонѣвъ мешканцѣвъ Австріи. Подѣ словами „средства удержаня“ розумѣю: ѣду, мешкане зъ пять компаній для родины, опалъ, умебловане, посудина и лѣпки. Я переконавъ ся, что на заспокоене згаданныхъ потребъ цѣлой Австріи потреба 26 міліонѣвъ ейкрѣвъ управной землѣ, вѣсьмъ міліонѣвъ ейкрѣвъ пасовискъ, въ концѣ шѣстьсотъ пятнацять тысячъ (615,000) робѣтничѣвъ, чтобы працювали 300 днѣвъ въ роцѣ по 11 годинъ денно; то значить 12½ процентъ мушынъ, способныхъ до працѣ, могли бы приладити приличне удержане для 26 міліонѣвъ мешканцѣвъ, працюючи на выжъ згаданныхъ условіяхъ. Если-бы однако всѣ способный до працѣ мушынѣ Австріи, то есть 5 міліонѣвъ взрослыхъ мушынъ, взяли ся до працѣ и працювали годишу и 23 минуты денно, то се выстарчило бы, чтобы вытворити потрѣбну скѣлькѣсть ужиткованныхъ рѣчей для цѣлого краю. Если до того обчислена долу чимъ збитковный и артистичній рѣчи, которыхъ сусѣльность потрѣбуе, то всѣ способный до працѣ мушынѣ въ числѣ 5 міліонѣвъ, мушѣли бы працювати 2 годинѣ и 11 минутъ на день, а 300 днѣвъ въ роцѣ. Вытворчо силою тыхъ 5 міліонѣвъ людей мешканцѣ Австріи, что въ хвилѣ писаня той книжки числили 26 міліонѣвъ душъ, могли бы заспокоити всѣхъ давѣтъ выбагливъ потребы. На случай, коли бы взрослый мушынѣ згодили ся працювати 3 годинѣ и 20 минутъ денно, могли бы працювати черезъ 7 мѣсяцѣвъ въ роцѣ, а 5 мѣсяцѣвъ выхѣноувати на пріятности и водночывокѣ.

Конкуренція.

Сущъ люди, котры говорятъ, что конкуренція есть животворчимъ средствомъ для промысла и гаддлю, что есть заохотѣ до дѣланя та, что усунене еи зъ сусѣльного господаря доведѣло бы до упадку и смерти сусѣльности. Если конкуренція есть конечно въ розвою сусѣльности, то повинна бы бути чинникомъ въ житю рослинъ и звѣрять. Чому рольникъ оре землю? Чому не позволитъ вѣнь рости свободѣ пшеници и бурянови? Чому старе ся вѣнь справляти землю навозами и въ той способъ вычинити ея плоднѣйшою? Чому змѣняе вѣнь плоды на своихъ грунтахъ что сколько роковъ? Чому задержуе лучшу расу домашнихъ звѣрять? Если бы рольникъ дозволить панувати конкуренціи на своихъ грунтахъ въ цѣлой силѣ, его луки переповнили бы ся непотрѣбными зелями, котры поубивали бы пожиточный збѣжа и травы въ нѣчѣмъ непереварчивѣй борбѣ о-истноване.

Демократы и республичане говорятъ о потребѣ гармоніи, яка повинна панувати помѣжъ капиталомъ а працею. Та чи може бути мова о згодѣ гамъ, де истнуе засаднича суперечность де одна сторона старе ся повалити другу, коли капиталъ завдячуе свое истноване кривдѣ, заподѣйной працѣ? Коли выбухае страйкъ, республичанскій и демократичній газетѣ домагаютъ ся крови робѣтничѣвъ, а въ часѣ выборовъ полюють на голоса неусѣдомленыхъ наймитѣвъ; чому тогдѣ не проиовѣдуютъ згоды?

(Дальше буде.)

Знатокѣ письма.

Д. П. зъ Олифантъ, П. розказувавъ менѣ одного разу такъ:

Оденъ Русинъ, которого имени ты не подѣю, бувъ собѣ статочнымъ чоловікомъ, а что и умѣвъ читати зъ молитвослова та зъ книгъ, такъ подписати свое назви-ско, то-жъ и поважали его сусѣды и знакомы. Разъ приходитъ до него его дуже добрый пріятель и кумъ тай проситъ, чтобы заручавъ за него сколько сотѣкъ долларѣвъ, котры треба було заплатити за побраный товаръ до стору. Часы були неогорный, люди зарабатывали, значить ся, платили за все годѣвкою, то-жъ нашъ Русинъ выгѣдѣвъ своему кумови шторникови и подписавъ

свое честне имя яко поруку на тыхъ сколько сотѣкъ долларѣвъ. Какъ-жъ не выгѣдѣти въ такой прікрѣй хвилѣ. Але невдовзъ часы змѣнили ся. Люди зарабатывали чимъ разъ менше, не выплачивали всего шторникови такъ, что той по сколько мѣсяцѣхъ збанкротувавъ, а тымъ самымъ не могъ выплатити того довгу, за який поручавъ нашъ Русинъ. А компанія, въ дѣ котрой набравъ шторникъ, не журила ся банкротствомъ шторника цѣлкомъ, бо на той довгъ стоялъ домикъ нашего Русина. Прійшло отже до лѣцитаціи домика. Какъ нашъ Русинъ дознавъ ся, что его праця пойдѣ на марне, ставъ о правдувати ся та побжити ся, что вѣнь инѣ не знавъ, что подписуе, а вже нѣколи не гадавъ, чтобы подписувавъ яке письмо на такую велику суму. Та що-жъ! Не помѣтъ плачь, не помогли нарѣканя, компанія злѣцитувала домикъ за чужій довгъ. Каждый може собѣ уявити въ какой розпуцѣ находивъ ся тогды нашъ Русинъ. Та помочи не могъ ему нѣкто въ томъ великомъ горю. Вѣнь и самъ те знавъ, что вѣдь людей ему полекшѣ не буде, то-жъ пойдѣвъ передъ церковь, впавъ на вкрестѣ на землю, а середѣ плачу и нарѣканя закливалъ: „Бодай того Панъ Богъ тяжко покаравъ, хто вынайшовъ пиомо!“

Жаль и смѣхъ.

Друга зновъ исторія, про котру знае ширшій загалъ, то така:

Сѣмъкохъ олифантскихъ людей, подмѣвлей москвофульскими та айриско-малярскими головами. Подписали въ судѣ такѣ письмо, чтобы руску церковь, взагалъ цѣлый церковный маестокъ передати въ руки айриско-католического епископа. Я не назву тыхъ сѣмъкохъ людѣвъ хрунями, я маю для нихъ маснѣйшій выразъ, лишь не хочу нимъ калати паперу, ихъ такъ звуть, нѣбы хрунями, всѣ олифантскій честный парадіане. Якъ вже всѣ знаютъ, зъ того прійшло до процесу, котрый коштувавъ немало труда и гроша, а котрый же не скончивъ ся. Недавно доведѣло ся менѣ бути въ Олифантъ, а что тогдѣ бувъ братскій митингъ, то-жъ и я пойдѣвъ тамъ на хвилку. А увоишовъ я до салѣ на той часъ, коли оденъ зъ той нещасной сѣмки верещавъ до збранныхъ, что они нѣколи не подписуovali такого паперу, на котромъ бы было написане, что ключѣ и маестокъ церковный мае передати ся въ руки католического епископа. Тогдѣ о. Ардапъ принѣсъ тамъ людямъ той папѣрѣ и по речатавъ те, на что они подписали ся. Але и тогдѣ зачавъ кричати той нещасникъ, что инѣ вѣнь, инѣ его говаривъ не подписуovali такого письма, что те письмо, котре читавъ о. Ардапъ сфалповане и т. д. Я, коли се чувъ, лишь здвигнувъ раменами и по гадавъ собѣ, что тѣ люди не знали что подписуovali, что они або злобно, або не свѣдомѣ запродали своихъ братѣвъ. Теперь не выпало бы нѣчо лучшего, якъ лишь пойти той нещасной сѣмцѣ, (котру люди называли хрунями), передъ церковь, власти тамъ хрестомъ и заклинати зъ глубины душевной: „Бодай того Панъ Богъ тяжко покаравъ, хто вынайшовъ письмо та под-

писе знакомъ хреста святого“.

Если бы сея нещасная сѣмка, котру люди называли хрунями, послухала мене, то я бы имъ порадовалъ, чтобы замѣсть вышесказанного проклону, молили ся такъ:

„Боже, приверни намъ назадъ той людскій разумъ, який намъ одобрили москвофульско-айриско-малярскій поганцѣ та зѣтри зъ нашего чола те црещегане питно-хрунь, а мы кленемо ся ось ту передъ тою церквою, котру хотѣлисъмо выдерти своимъ братямъ, а дати чужимъ, что выправимо заподѣяну кривду. Подписувати и класти знакомъ святыхъ вѣнь нѣколи не будемо на такихъ паперахъ, на котрыхъ не знаемо что написане або, котру мали бы нанести кривду и нечестъ рускому имени.“

Ст. Макарь.

Дописи.

29. ЛИСТЬ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Правосый законъ.

Вже въ попереднѣмъ листѣ задунавъ я, что президентъ міністрѣвъ дѣръ Керберъ вѣсь въ вѣдѣнскомъ парламентѣ правительственный проектъ правосого закона. Въ послѣдѣ замкнени парламентарно сѣсія проектъ сей прійде на депный порядокъ засѣданъ парламента до перва въ осени, однако мимо того не завадитъ вже теперь про него поговорити, тымъ больше, что нѣтъ, якъ и всѣ правительственный проекты въ Австріи, буде певно ухваленый.

Очевидно, что годѣ тутъ запустѣли ся въ подробности, тымъ больше, что до насъ, американскихъ горожанъ, сей проектъ не водносивъ ся, и тому я подпису лишь что найважнѣйше.

Основными хитами дотепршнѣго правосого закона въ Австріи е заборѣна кольпортажѣ и конфіскація. Такой два „чуда“ не истпуютъ для нѣякой иншой прессы въ цѣломъ свѣтѣ, навѣтъ для російской, бо тамъ вправдѣ е цензура такъ для газетъ якъ и для всѣхъ литературныхъ творѣвъ, але нема заборѣны кольпортажѣ.

Отже въ нашой „конституційной“ Австріи не вѣдно продавати газетъ, лишь на назначенныхъ до того мѣсяцѣхъ и за дозволомъ власти, хочъ абѣло, черешнѣ, сѣрпикѣ и т. п. можна и на вулицѣ продавати.

Новый проектъ правосого закона зноситъ ту заборѣну. После того закона можна буде продавати газетѣ и загаломъ періодичны выдѣпи въ судѣ, лишь треба на те мати вѣдѣ власти легитимациу карту, а власть зъобовязана выдати такую карту каждому (зъ малыми выимками), хто скончивъ 18 лѣтъ житя.

Лишь продажу книжѣвъ та брошюръ обмежуе новый законъ въ той способъ, что ихъ продажу може займати ся лишь чоловікъ, что загаломъ мае концессию на продажу друковъ, тай то лишь въ томъ поувѣ, де вѣнь мешкае и лѣ сусѣднихъ повѣтахъ. Очевидно, что безъ того обмеженя можна бы обійти ся, але Австрія не була бы Австрією, коли-бъ хочъ чия-небудь не звала бы людскѣй свободѣ.

За то важна е истанова, что до бесплатного роздаваня друковъ та напасованя оглошѣнь не треба нѣякого дозвола, и се мае право робити каждый на каждый мѣсяцъ.

А теперъ передѣмъ до конфіскаціи, котра е дѣйснымъ нещастѣмъ для газетъ. После тепѣршнѣго закона мае державна прокураторія право конфіскувати все, что уважае за противно законамъ. Для той цѣли кожду газету и кожду брошюру треба передѣ еи выхѣдѣвъ въ свѣтъ предлагати прокураторіи. Прокураторія, котра дер-

житъ усѣ зъ пануючою класою сусѣльности и урядѣ на еи користь, выпихають въ газетѣхъ рѣжнѣ злочинѣ, заряджуе конфіскаці, одѣляе авторамъ тыхъ „злочинныхъ“ статей и волосъ зъ головы не спадае, бо после тепѣршнѣго закона выну за злочинъ поноситъ статья, а не ея авторъ. На дѣль воно не такъ, бо коли напишешь дѣйсно яку статью, небезпечну для „сильныхъ свѣта сего“, то прокураторія не обмежуе ся на конфіскаці, але тѣпѣ и авторѣ передѣ судъ, якъ смъ було въ Вячеславѣ Будзюковскымъ за його передвыборчу брошюру въ 1900 р., — але въ настѣ конфіскуе ся звычайно статья, за якѣ автора абсолютно не можна бы засудити, конфіскуе ся на користь пануючѣй класѣ, и тому та пануюча класѣ и придувала конфіскаці.

Посля нового закона конфіскація буде знесенна, а коли газета буде мѣстити въ собѣ яку провину, то за се масть ся потягати передѣ судъ автора чи редактора. Новый законъ лишь тодѣ задержуе конфіскаці, коли статья мѣстити въ собѣ провину державной зрады (§ 58.), образи маестату и цѣсарского дому (§§ 63 и 64), шпіопствѣ (§ 67), богохульствѣ (§ 122) и на концѣ провину паванѣ до карыгодного вынѣку, коли той провинѣ подходитъ подѣ назву злочинѣ и коли оправдане е побезпеченство, что той злочинѣ въ паслѣдѣ такого вызваня може бути поновленый.

Отсей послѣдний случай конфіскаці е также такимъ додаткомъ, який характеризуетъ австрійску „свободу“. Адже въ очакъ прокураторіи, особливо галицѣкѣй, австрійскій зазылъ до робѣтничѣхъ людей, абы боронили ся противъ своихъ гнобителей, може бути зазыновъ до злочинѣ.

Що законъ мае на думѣхъ хоропѣти сильныхъ свѣта сего, видно также зъ того, что за вызванѣ до бойкѣту напачуе кару вѣдѣ 50—2,000 корѣн. Бодай то „свобода прессы“!

Хитѣю закона е также те, что за обиду чести не лише звычайного чоловіка, але и урядника люка такого, мае судити дневникари не судѣ присяжныхъ, лишь се було до сѣ, але звычайный судѣ. Сего вже абсолютно за богато! Теперь, коли чоловікъ писавъ правду на поганого урядника, то бувъ хочъ певный, что присяжнѣ судѣи увѣличитъ його, а теперъ треба буде йти до арешту або мончати про урядничій „подвѣгъ“, бо „крутъ крукою ока не выберѣ“, а судѣи урядникѣ, котры будѣ судити дневникари за обиду чести своего товариша-урядника, не зможе бути безсторонними... Розумѣть ся, что маю тутъ на думѣ оппозиціонныхъ дневникарѣвъ, бо тымъ, что румѣгають овесъ въ панско-правительственного жолобѣ, было, есть и еще доуде добре.

Оттакъ выглядае новый правосый законъ. Супротивъ тепѣршнѣго все таки выказуе вѣтъ поступѣти, и кобы парламентъ ухваливъ його зъ поправками, якихъ будутъ домагаги ся оппозиціонны послѣ, то ще було бы не зле... Та — поживѣте, побачитѣ.

На концѣ хотѣвъ бы я показати на одно, ни что у насъ майже не зверстае ся уваги. У насъ люди западно одушевляють ся свободѣю слова и прессы, не задумуочи еи падѣ тымъ, что та свобода, хочъ бы и яка велика, лишь прѣ въ Швейцаріи, Англіи, Америкѣ, але така приноситъ наибѣльше користи тымъ, что мають теперь власть у рукахъ, а для робѣтничѣхъ, для тыхъ, что хотѣли бы злѣичити тепѣршнѣй несправедливый зады, тѣ „свобода“ накладѣе рѣжнѣ ограничѣня.

Про все те сподѣваю ся колѣсь ширше заговорити, а теперъ подаю лишь отсю думку подѣ розвагу читатѣляхъ и мыслѣчихъ...

24. Червня, 1902 р.

М. А.

Всѣ, что побрани до розпродажи Календарѣ „Свобода“, нехай сейчасъ зрѣблять рахунокъ и прінимать до редакціи „Свободы“.

Сема головна конвенція „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“ ВЪ JERSEY CITY, N. J.

(Далше.)

Точно о 3-й годі по об'їд'ї явилися всі делегати и урядники въ конвенційній гал'ї. Секретарь водчитала листу делегатів и урядників, через що дізнали ся, що всі єсть присутній.

Продовжає ся отже справоздане касієрке, головного секретаря и касієра, але понеже позиції въ книжцях касієра, а також и сума не рівналася, через що и контрольна комісія, выбрана на чась конвенції, не могла докладно сконструювати рахунки и представити точне справоздане зь каси, то-ж на внесенне кількох делегатів, ухвалює конвенція поручити секретарю и касієрови, щоби ті-ж як найкорше спорядили рахунки, воднаишли рожницю позицій и предложили завтра вечерь такі точки: скільки въ касі „Союза“ находить ся готового гроша; скільки єсть на довгах, як великій єсть фондъ желѣзний и фондъ розпорядимий и скільки грошей и на цію рѣчь находить ся въ депозитахъ?

Теперь слѣдуютъ интерпеляції и скарги на головного секретаря.

О. Обухевичъ вносить, щоби на слѣдуючій конвенції секретарь мавъ все приготоване: книжки и рахунки въ порядку; споминяє також, якою правописею мають выдавати ся календарі и инші писма, выходячі зь заряду „Союза“; протестує противъ фонетики. Внесенне се водкинено, а еластиво водложено аж коли прийде на него черга.

Делегати, як Домбровский, Кирчовъ, С. Ядловскій, М. Грацонъ, Дебязь и другі интерпелюють гол. секретаря, що имъ не посилає на чась выказівъ, грамот и водзнакъ.

П. Ив. Бурштінъ взымає секретаря, п. Пирча, абы той оправдавъ ся на вносеній ту интерпеляції и тако-жъ щоби додавъ, чи декотрі мѣсцеві секретарі выповняли точно свою службу. П. Д. Пирч оправдавъ ся въ той способъ, що спознене выказівъ наступило въ наслѣдокъ его домовыхъ клопотівъ, а именно, хора-жѣнка и дѣти и колькаразове „муфване“ ся до иншихъ „гавзівъ“. Ты отже рѣчи спнили его роботу, але вонъ дававъ раду мѣсцевымъ секретарямъ въ „Свободѣ“, щоби ті-ж провадили въ себе дома другі выказы платнич и через такий способъ могли каждого мѣсяця посылати гроші и повѣдомленя, хоч не дѣстали ще выказівъ водъ гол. секретаря. — Такой другі выказы єсть и тымъ добрый, що часомъ вандруючи выказы можуть стратити ся на почтѣ, або спалити, а тогды легко выписати нові. Що до грамот и водзнакъ, то такихъ не посилає, бо ихъ нема на складѣ, ажъ по конвенції дадуть ся зробице.

Пристапує до ревізій статутівъ. Статуты „Р. Н. Союза“ були водчитані кожде слово и надъ кождымъ параграфомъ застановлено ся, чи має бути зміненый, вырислений або новий.

Передовсімъ ухвалено, що „Р. Н. Союзъ“ має змінити цѣлу дотеперішню маніпуляцію, т. е. впровадити конче въ жите тое, що було ухвалено на VI. головній конвенції въ Пітсбургу; подавати числа братствамъ и М. Р. Н. С., выготовити для всіхъ братствъ однаковій статуты, не мати до дѣла ничъ зь поодинокими членами, а лише зь братствами або М. Р. Н. Союзамъ. Суму прислану водъ такихъ групъ не писати до книжки кождому членови окремо, але записати загально, що братство або М. Р. Н. С. платить за скільки членівъ таку суму — а поодинокимъ членівъ мають принимати мѣсцеві урядники и ихъ мѣсячне вписувати до своихъ книжокъ.

На томъ нынѣшне засѣдане закончено, перечитано наспѣвши на конвенцію телеграмы и листы, назначено що завтра на 8-му годину рано має кождий делегатъ появиити ся въ гал'ї и замкнено засѣдане о 8-й год. вечерь.

Дня 19. червня 1902 по такому самому порядку якъ вчѣра пристапує до ревізій статутівъ и принято слѣдуючі ухвалы. § 5. б) Слово „неспособный до працѣ“ выкидено. § 7. змінений въ той способъ: „членомъ „Р. Н. Союза“ може стати ся кожде руске братство и кождий зьорганізований мѣсцевий „Р. Н. Союзъ“ котрыхъ членами можуть бути Русины обохъ половъ, водъ 18-ти до 45 лѣтъ житя; если суть честній, здорові, характерній и тверезі. Подъ словомъ зьорганізований „М. Р. Н. Союзъ“ має розумѣти ся тое, що така мѣсцева організація має мати свой урядъ: предсѣдателя, секретаря, касієра, передъ вступленемъ до „Р. Н. Союза“ и свою печатку.

Син братство або „М. Р. Н. С.“ хочуть положити своего касієра подъ бондъ, то можуть, але „Р. Н. Союзъ“ не змушує ихъ до того.

Додатокъ до § 7. звучать такъ: До „М. Р. Н. С.“ и братствъ можуть належати и другі Славяне, котрі мусять подчинити ся статутамъ такого братства.

Урядниками такъ мѣсцевого „Союза“ и братства, якъ и головныхъ, мають бути лише Русины.

§ 8. Той самъ зь додаткомъ, що если братство або „М. Р. Н. С.“ хоче мати своего доктора, то може, але „Союзъ“ до сего не змушує.

§ 9. Жены, находячы ся въ бременномъ станѣ не можуть бути скорше припаяні до „Союза“ ажъ по 30 дняхъ, по положовомъ выздоровленю. Мужі, въ часѣ бременности ихъ женъ, можуть бути припаяні до „Союза“, але если поєля свѣдѣства лѣкарскаго смерти такой жены наступитъ въ наслѣдокъ пороку до 30 день по полозѣ — посмертно за такую жену не выплачує ся.

§ 10. змінити такъ: Братство або „М. Р. Н. С.“, котрі хочуть стати ся членами „Р. Н. Союза“, мають передовсімъ познакомити ся головными правилами „Р. Н. Союза“ и выписати декларацію для кождого своего члена.

Братство або „М. Р. Н. Союзъ“ має: 1) Заслати водъ декларації и гроші до головного уряду „Союза“; 2) „Р. Н. Союзъ“ оголосить въ своихъ органахъ зголошенія ся даного братства, чи „Союза“; 3) если до 30 днівъ не буде жадного протесту противъ принятія ихъ, будуть принятыми водъ часу зголошенія ся до „Р. Н. Союза“; 4) если даный протестъ буде важный, узастъ ся за важный предсѣдателемъ „Р. Н. С.“, тогды верне ся имъ гроші назадъ. 5) Урядъ „Союза“ має право принять таке братство въ цѣлости, або не всіхъ членівъ.

§ 12. змінено, вмѣсто слова „кандидатамъ“ має бути „братство, або М. Р. Н. С.“, вмѣсто „90 день“ має бути „60 день“, вмѣсто „секретаря“ — „предсѣдателя“.

Каждый членъ мусить брати грамоту и заплатити за неѣ.

§ Новый. Всѣ братства, або М. Р. Н. С. мусять уважати, щоби ихъ вступаючи членъ до „Р. Н. С.“ выписали декларацію докладно и щиро правду и т. д. (якъ въ статутахъ).

Н. Декларацію мають подисати 2 членъ яко свѣдкі и урядъ мѣсцевий зь прибѣтомъ печатки и т. д. (якъ въ статутахъ).

§ 13. Незмінений.

§ 14. зачинає ся такъ: Членъ братства або „М. Р. Н. С.“ приняті въ членъ „Р. Н. Союза“ и т. д. (якъ въ статутахъ).

§ 15. Вступне те саме, що въ старыхъ статутахъ (не змінено) має заслати урядъ братства або „М. Р. Н. С.“ до головного уряду. Головный урядъ с. е. предсѣдатель и секретарь має осудити, чи може бути приняте нове братство поєля § 15. если пристапує на разъ не менше якъ 15 членівъ.

(Далше буде.)

Дописи.

Зь Альберта, Канада.

У насъ слава Богу иде добре. Люде мають работы дуже, якъ старі такъ малі, лишь то зле, що котрий прийшовъ безъ фамиліи, то ему тутъ дуже зле, бо вонъ хотъ має роботу, але мусить свои гроші слати до старого краю, бо тутъ не може женити ся. Котра дѣвчина ся воддає, то не хоче господарки, але покидає чоловіка та иде до мѣста на службу. И пропає чоловікъ зь бѣдовъ, бо они навчені бавити ся зь Гебридами и ѣсти бамбонъ. Покиньте, сестрички, ту забаву зь Гебридами та лѣпше выйдете, бо то не фальшъ, а таке вѣдѣ. Тодѣ не будете по мѣстахъ по 5, 6 лѣтъ, але повѣдаєте ся и будете своими газдынями, не англійскими або якими иншими слугами. Я бувъ скілька день у Едмонтонѣ тай надививъ-емъ ся на васъ, чесні дѣвчата. Соромъ бы-сте мали та вѣдѣ. А котрий найбільше такъ роблять: буковинскій та чеській дѣвчата. Они гадають одна зь другою, що она вже Американка и що цось значить наколи ходитъ зь Гебридомъ. А вонъ не хоче и здыбати ся зь нею у дню. Правда, що не всѣ такі рускы дѣвчата, що служать, але деякі, то такъ дують ся дуже, ажъ страхъ. Але єсть рускы хлопцѣ, що не хочуть на нихъ ані дивити ся, лишь берутъ такі дѣвчата, котрі прийшли не давно зь краю. Сѣ газдують файно.

И. Ластовка.

Зь Fernie, B. C.

Вже третій день страйкуємо, а то зь того, що разъ въ тыждень по експлозіи компанія домагалась 8-годинного дня въ майнахъ, котрі експлуатували, хотъ передте числала 4 години на шифту. Шифтменъ оперли ся и заразъ зѣстало ще цалу день тикъ само. Водъ 21 м. м. компанія поквитовала тыхъ, котрі робили только 8 годинъ, бо зачала домагатись 8½ годинноу працѣ. Наша юнія, хотъ же

НОВИНКИ.

— Першій зѣздъ полуднево-американскихъ Русинівъ. Степанъ Петричкій, що выѣхавъ недавно до Параны для організованія полуднево-американскихъ Русинівъ, выдає водозву, котроку склякує рускій зѣздъ, що буде першимъ крокомъ дѣя ширшой організаціїной работы середъ бразилійскихъ и аргентинскихъ Русинівъ. На зѣздъ мають прибути выбрані поодинокими кольноными делегаты, котрі повинні привезти зь собою докладный дані про свои колоніи поєля квестіонаря, залученого до водозву. Зѣздъ водбуде ся въ Куритибѣ або въ Прудентополісѣ. Мѣсце и даты подастъ ся позѣйше.

— Дня 29. на 30. Юніа въ нощи с. р. въ Трой, N. Y. пропає гдѣсь вже другій чоловікъ, нашъ редактъ, Андрій Тыра, а дня 3-го Юліа найшли его въ каналѣ побитого и порѣзаного. Хто его жита позбавивъ до теперъ ще не знати. Поліція слѣдитъ за злочинцами. Нещасный похоявъ зь Маластова пов. Горляцѣ, мавъ коло 30 лѣтъ жита и бувъ дуже тихій и спокойный чоловікъ, але не належавъ до жадной організації; нѣ до „Союза“ нѣ до братства св. о. Николая.

— Служба желѣзницѣ „Кенедіенъ Портернъ“ застрайкувала въ Винніпегѣ, Ман. (Канада) водъ дня 1-го с. м. Страйкъ оголошено на цѣлой линіи згадано и желѣзницѣ, а бере въ нѣмъ участъ майже цѣлый персоналъ. Всѣ домагають ся підвищення платѣ. Доси показуло роботу 1500 люда.

— На Сифтонѣ (Ман., Канада) и околици вже 3 недѣль падує дощъ; черезъ воды тяжко перейти. В. С.

Андрій Веретельникъ.

С В Ъ Ч К А.

Въ селѣ справляли празникъ.

По вечерни вертали люде зь церкви въ значно меншомъ числѣ, якъ зѣ Службы Вожов. Люде розходили ся изъ церковного цвинтаря, ваче вѣщѣ, а за тимомъ на дорожѣ роздѣлювали ся въ громадкы и такъ кождий примувавъ зѣ своими гѣстями або до дому або до коршмы. Наибольше у те послѣднє мѣсце сѣлиши парубки на музику, щоби тамъ повелити ся передъ чужими своими геройствами, а якъ лучить ся, щоби недопустили чужого парубка до своей дѣвчины, якъ схоже зь нею потанцювати. А коли бѣ бувъ упертый, то переломити ему ту упертость кулаками та колами.

Старшій господаръ зѣ дебільшого и жѣнки та молдицѣ примували до своихъ домовъ, щоби закончити зѣ гѣстями празникъ, якъ Богъ приказавъ, щоби про нього а притомъ и про нихъ йшла добра слава и память довга та мила помѣжъ чужими людьми, які не пожалѣли труда та прибули на нього. За громадками такихъ празничанъ, що весело гуторили, йшовъ Панько Придѣбачка мовчки самъ собѣ, безъ жадного гостя.

Якъ выйшовъ зь церкви на дорогу, ставъ, выйнявъ глиняну носогрѣйку, пошпортавъ у нѣй бакуновій пофѣль, що лежавъ тамъ Богъ знає водъ коли, бо начинявъ ен бакуномъ только при рѣдкихъ „оказіяхъ“ — запаливъ и ставъ попыхкувати. Попыхкуючи, розглядывъ ся, якъ люде дѣляли ся на купки, якъ запрашавъ оденъ другого и вѣдѣли, якъ стали примувати до села, вонъ и собѣ пустивъ ноги на передъ повагомъ.

Ступавъ такъ и пыхкавъ люльку, не зважаючи на те, що тягнувъ цибухомъ пофѣль и плывъ бакунового етеру, що пѣннавъ його за языкъ горшъ водъ паприки.

Якъ ставъ майже самъ на улиці, сховавъ люльку до кишені, сплюнувъ и оглянувъ ся, чи не иде хто, а то мусѣвъ бы зновъ пыхидо хапати люльку до рота. Люльку бравъ тодѣ, якъ бувъ празникъ, якъ йшовъ въ недѣлю до церкви, або якъ коли выпало поїти на торгъ до мѣста. А такъ все спочивала вона собѣ на сволоку. Тутюну було нѣзачо купити, тай мусѣла такъ спочивати, а вже въ недѣлю або на празникъ бравъ сѣ зь собою мовлявъ на те, щоби бувъ похожий на люда. А то якъ бы безъ люльки, то не мали-бъ його навѣть за чоловіка. Во поважный, старшій чоловікъ курить люльку або нюхає табаку, а парубокъ

цигары. А такъ, якъ бы ані того, ані другого не показавъ передъ людьми, то не мали бѣ його за чоловіка — бо нѣ парубокъ зь нього — нѣ господаръ.

За нимъ нѣхто вже не йшовъ, тому выйнявъ руку зь кишені и поволѣкъ ся безпечно улицю до своей хаты.

Вонъ празники не справлявъ, бо не було за що. Але й такъ празничный день водчувавъ вонъ на рѣвнѣ зь тими, що справляли його. Вонъ ще зь рана убравъ ся въ бѣлу сорочку зь червоними стяжками, выйнявъ зь скринѣ мальованій нагавицѣ, що сирививъ ихъ собѣ ще якъ бувъ парубкомъ и йшовъ у томѣ до церкви, вымывши въ гноѣцѣ ноги, котрі мывъ разъ на рокѣ, подѣ празникъ. Опонѣ старонъ не змінявъ, бо не мали шльшони. Въ церквѣ стававъ близько образу св. о. Николая мѣжъ значѣйшими господарями, такъ, щоби могъ прислужити ся паламареву Мотыцѣ, коли той выходить зѣ захристіа и хоче засвѣтити свѣчки коло иконы. Панько выхажуєт ся тодѣ на передъ, вырыває зь рукъ паламаря лѣскову тычку, на котрой горить „офѣрка“ и запальє свѣтло, а водтакъ воддає назадъ паламареву лѣску и стає тодѣ мѣжъ людей зѣ боляшою повагою и приглядаєт ся, якъ горять його свѣчки. Тутъ стававъ вонъ не часто, только часомъ якъ бажавъ тримати „вахлю“. Якъ выносилъ „вахль“ старшій братъ изъ захристіа, Панько высувавъ ся напередъ въ надѣль, що и его та почесть не оmine. Але старшій братъ и не глянувъ на нього, а давъ вахль „богачамъ“. У ту хвилию водчувавъ Панько до братчика великій жалъ.

Панѣ на вечернѣ тыхъ богачѣвъ не було: — празникували. Теперь ставъ Панько на самомъ передѣ коло захристіа, бо сподѣвавъ ся, що танебно дѣстане вахлю. За нимъ стояли парубки, ну а имъ не дають вахль, а що йно за парубками стояла старшій люде.

Вонъ стоявъ и ждавъ нетерпеливо, коли старшій братъ вынесе вахль.

Вынѣсь.

Глянувъ на передныхъ людей и... тѣхъ Панькови вахлю въ руки, тай каже нишкомъ:

— Кличте ще трохъ...

Панько оглянувъ ся, махнувъ рукою подѣймаючи до горы вахлю и прийшло ще трохъ. Старшій братъ давъ имъ вахль. И зѣ вахлями мали они выхидити передъ царекъ врата. На самъ передъ выйшовъ Панько. Братъ оглянувъ ся, зміривъ його и кинѣвъ ся до нього, ваче опареный.

— Пет!... стойте Паньку... тажъ вы босі, такъ не можна.

И взявъ зѣ його руки вахлю и воддавъ другому а Панько ставъ ваче стовпъ. На лицѣ ваче вогню йому насыпавъ — засоромивъ ся, що всѣ смѣють ся зѣ нього въ кулакъ. Якъ ставъ на передѣ, такъ и не поступавъ ся. Зложивъ побожно руку, зоромъ спочивъ на обличчю яснѣмъ св. о. Николая и ані не мигнувъ въ иншу сторону. Устами шептавъ молитвы, зотхаючи. И такъ стоявъ до конца вечернѣ.

Идучи теперь уллицю села, спустивъ Панько голову и думавъ надъ тымъ, за що старшій братъ водбравъ вахлю водъ нього.

— Скажъ, „вы босі, то не можна“...; не мавъ що казати та казавъ такъ...

Вконца поєля його гадки выпадало такъ, що тому бувъ виненъ таки старшій братъ. И вонъ почувавъ себе дуже скривдженымъ и обидженымъ черезъ нього.

Якъ прийшовъ на свое подворѣ, заставъ ба порозѣ жѣнку, що сидѣла зѣ дитиною.

— Ты чого такой лѣхий, Паньку? — запытала, глянувши ма нього.

Вонъ не водповѣвъ зразу нѣчого, постоявъ трохи, потомъ сѣвъ на порозѣ и розказывъ ѣй те все, що стало ся зѣ нимъ въ церквѣ.

— Добре тобѣ такъ! Я тобѣ вже давно казала, щоби ты тамъ не стававъ и щоби не пхавъ ся туда, куда тебе не просятъ.

Жѣнка наговорила йому такого, що Панько мавъ еѣ на рѣвнѣ зѣ своимъ ворогомъ, старшимъ братомъ. Мовчки вставъ вонъ и выйшовъ на дорогу.

На дорожѣ стоявъ Панько и лютивъ ся. Думавъ, що жѣнка налѣе братчика и йому стане лекче, а тутъ маешъ! Она ще його вылаяла. И де она добра жѣнка, коли не обстане за своимъ чоловікомъ?! У ту хвилию цѣлый свѣтъ бувъ його ворогомъ. Не могъ встояти. Пустивъ ся задуманый дорогою просто до коршмы, звѣдки лунавъ галась и музыка.

На дворѣ вже стемѣло, зѣ зеленыхъ полѣхъ заносило пахощами цѣвѣтовъ та сѣжымъ новѣтремъ, котре несло зѣ лѣсовъ та оєдѣлаю росою на земли.

Коло коршмы стояла громада людей, ч лѣвѣковъ, жѣнокъ, хлопцѣвъ, дѣвчатъ та дѣтей. Въ крѣпмѣ рѣдѣ дверѣ и вѣкна были отворені; тамъ грала музыка и кружляли танцѣ. Тай, що стояли на дворѣ, слухали и приглядали ся. Дехто пхавъ ся у коршму, а дехто выхажывъ зѣ неѣ, заганыючи качки. Бувъ голосный крикъ.

Панько втиснувъ ся мѣжъ громаду и ставъ собѣ приглядати ся празничники. Стоявъ вже довго и бувъ бы ще довше стоявъ, коли глянувъ и побачивъ, якъ старшій братчикъ зѣ писаремъ выходили зѣ коршмы. На видѣ братчика, вонъ пригадавъ собѣ свою обиду и йому здавало ся, що тутъ люде зновъ смѣють ся зѣ нього. Вытиснувъ ся зѣ гурту и пустивъ ся уллицю до дому.

Жаль, великій жалъ огорнувъ его сердце. Вонъ зновъ почавъ думати надъ наругою, що стрѣнула его въ церквѣ.

— Чого старшій братъ гнѣвный на мене? — шпывавъ вонъ. Вышукывавъ рѣжній причины, а такі не погодивъ ся зѣ гадкою, що лише бѣднота та босі ноги вырвали ему свѣчку зѣ рукъ. Не знавъ бѣдолаха, що люде навѣть въ церквѣ... людьми.

Зѣ „Руслана“.

Справки „Союза“.

Вступайте до „Союза“.

Каждый член платить на мѣсяцъ только 70 центовъ.

За те обставяте 600 доларовъ.

посмертного, а 300 дол. за жену и всѣякія другія запомогѣ въ разѣ калѣцтва и т. п. Кто не годенъ платити 70 центовъ на мѣсяцъ той може платити половиною, то есть 35 центовъ, а тогды достане лишъ половиною въ посмертного и другіхъ запомогѣ.

Записуйте ваші дѣти до „Союза“. Дѣти можна записувати лишъ такі, котрі мають оденъ рѣкъ житя, або больше. За дѣти треба платити 25 центовъ на мѣсяцъ, а посмертне по нихъ достанете далеко больше якъ въ котрій небудь асекюрація (инсюрене).

Не волочѣте ся по чужихъ організаціяхъ, котрі выстувають противъ вапшой народности и вѣры, але вступайте до своєї руской організації, до „Союза“. Памятайте, що вы Русины!

Бачность!

Звертаемо увагу всѣхъ мѣсяцевыхъ секретарѣвъ „Союза“, щобы посылали и повѣдомленія и грошѣ только до головного секретаря „Союза“ Mr. D. D. Perch, Box 355, Olyphant, Pa., а не до головного касіера. Грошѣ треба посылать чекомъ, драфтомъ або на моні ордерѣ. Чекъ, драфтъ або моні ордеръ мусѣть бути выписанный на имя касіера: Alex Sharshon, 524 Cor. Pine & Franklin Str., Shamokin, Pa., (а не секретаря), але той чекъ, драфтъ або моні ордеръ мусѣть бути засланы сейчасъ по мѣсяцѣу вразѣ зъ повѣдомленіемъ до головного секретаря — а головн. секретарь переіде тѣ грошѣ головному касіеру.

Такъ ураджено на конвенціи!

Книжочки для записування мѣсячныхъ вкладокъ до братства и „Р. Н. Союз“ вже давно готовы. Поодинокі книжочки коштуе 10 центовъ. Ордерувати тѣ книжочки можна у головного секретаря: Mr. D. D. Perch, Olyphant, Pa., котрый на жадане пошле каждому секретарю одну такую книжочку на показъ — даромъ. Каждый членъ „Союза“ повиненъ мати одну такую книжочку а тогды не буде способности до жадныхъ помылокъ.

Зъ всѣякими скаргами въ справахъ „Союза“ треба водносити до председа теля: Rev. N. Stefanovich, 619 Carson Str., Pittsburg, Pa., або до председа теля контрольной комисіи: Rev. N. Pidhorecky, Box 31, Jersey City, N. J.

Последна конвенція „Союза“ ухвалила, що мѣсячне остае такъ саме, то есть 70 центовъ на мѣсяцъ. За тѣхъ 70 ц. каждый dorosлый членъ „Союза“ мае доставити органъ „Союза“ „Свободу“. Для того каждый секретарь „Союза“ звалѣтъ чимъ скорше заслати до редакціи „Свободы“ докладный адресъ всѣхъ dorosлыхъ

членовъ „Союза“, а также сейчасъ повѣдомити редакцію, сколько разы котрый членъ змінивъ свой адресъ, выступити або зостане выписанный зъ „Союза“. По неже после ухвалы конвенціи „Свобода“ мае бути друкована етимологично правописею, проте просимо всѣхъ дописувателѣвъ, то нѣжъ правописею уживати.

Въ мѣсяцѣ Маю с. р. вступили до „Р. Н. Союз“ слѣдующіи нові члены:

Число въ год. вникъ:

Возляк Иванъ	2486
Палко Юсифъ	2486
Билъ Мих.	2487
Возляк Лешко	2487
Унишко Павло	2488
Русинько Иванъ	2488
Яблинскій Мих.	2489
Русинько-Мологъ Лешко	2489
Яшинскій Яковъ	2490

Northampton, Pa.

Пенаръ Михайло 1792

Гойда Катерина 1793

Trauger, Pa.

Тивадоръ Иванъ 2237

Въ мѣсяцѣ Юни.

Хома Милько

Иванъ

Филь Митро

Тара Стефанъ

Юшакъ Иванъ

Сусмендованіи:

Залена Юрко

Выписаны:

Смоляк Лешко

Барна Батерина

Булункевичъ Марія

Куриликъ Теодоръ

Лезаръ, Ра.

Вступили:

Орбанъ Иванъ

Сусмендованіи:

Цѣхонъ Стефанъ

Тхорикъ Гриць

Булункевичъ Казимиръ

Бабичъ Михаилъ

Гавватый Михаилъ

Выписаны:

Бозенъ Стефанъ

Д. Пиръ,

секретарь

Емиліанъ Ботнявичъ 25
Василь Карякя 25
Кондрать Федяшко 100
Петро Стирляк 25
Иванъ Мелашко 25
Гриць Миларъ 10
Николай Нѣмедъ 10
Гриць Карякя 10
Антонъ Ботнявичъ 10
Михайло Ракъ 25
Стефанъ Горюничъ 25
Семко Король 10
Илько Суняк 30
Арсеній Патрошъ 30
Иванъ Бадаракъ 50
Лешко Бабѣ 25
Проконій Копа 25
Кирилъ Грицкавичъ 25
Миронъ Дзюбинъ 25

Работъ \$19.40
Попередко вложено 910.05
Работъ \$929.45

— Російскій часописъ подаетъ неимовѣрный прямо примѣры забобности пи- рокавъ масть царства кну- та. Осъ що примѣромъ ста- ло ся въ одномъ селѣ кор- няньской губерніи: Двое дѣтей якогось мужика вы- бракъ. Въ дѣйности однакъ вонъ горшій вѣдъ жебрака, бо жебракъ бере що хто дае, ще й подякуе й молит- ву змовити, а той Мадяръ торгуе ся якъ колись жиды на Христѣ.

В.: — Чогожъ вы его на- зываете, якимъ ревакомъ мадирскимъ? Г.: — Называю, якъ и другіи зовутъ, а то для того, що вонъ якъ стае „цагацъ гласомъ“, то такъ губу пе- рекривити на бокъ, мовъ бы му ю покруціло. Зъ той причины замѣсть чистого голоу выводити рыкъ ста- рого вола.

В.: — Давно менѣ зъ тѣхъ пенандорцѣвъ, що они майже всѣ напій Л-м ки, а мимо того держатъ такого вола мадирского. Же часть вѣдъ послали его на Мадары.

Г.: — Помалу и до того прійде, бо люде вже почи- нають кѣкувати, и то не только мѣсцевъ але и поза- мѣсцевъ.

В.: — Такъ, бо каждый Русинъ повиненъ боронити правду, якъ боронили напій праѣды на жите и смертъ.

Г.: — Та не только Ру- синъ, але каждый чоловѣкъ безъ выимки, только не ту- ю „Правду“ що то выда- ютъ зрадники у Нью-Йорку, бо тамту только окрестивъ старый, сивый правдою. Въ дѣйности она зовѣсь не правда, бо и не може бути инакъ. Нема, бачте, чоло- вѣка правдивого, котрый бы взявъ еи у свои руки. Пове- редакторъ котрый поберавъ науку при Мг. Шлантъ, а здавъ пепѣть передъ ста- рою бабцою Мейфѣлдекою, не могъ больше правды на- брати вѣдъ американскихъ бѣсовѣвъ. А старому вже выходитъ зъ розуму, тожъ нема дива, що „Правда“ стала ся „Не-Правдою“.

В.: — А чи вы знаете того москвофула старого? Вонъ муфунавъ ся часто со нашихъ лемковскихъ се- лахъ.

Г.: — Та хтожъ бы его не зналъ? Добре знаю. Вонъ черезъ муфунавъ до довгу приїти до Америки, щобъ той довгъ сплатити, тай за- робити колька тысячокъ, о пося гадае вернути зновъ до краю, оженити ся, ку- пити домикъ у Крипци при цаѣвъ и колька коровъ тай продавати сметанку польскимъ шляхтичамъ по доброй цѣнѣ.

В.: — То не зле загадавъ старый, кобъ той плянь выповнивъ якъ найскорше, то американская Русь збу- да бы ся одного князя тем- ноты, нащадка середнихъ вѣковъ. Але менѣ не хоче ся вѣрити, щобъ вонъ мавъ зрѣкати ся священства.

В.: — Я думаю, что тому всему виноваты Русины пе- надорскіи и мейфѣлдекіи. По- то такихъ людей тримають у себе, позволяютъ по дру- гихъ мѣсцевостяхъ петлю- вати и темныхъ злирати, де имъ удасть ся.

Г.: — Бессеръ, але-жъ бо оно и дурты! Такого ревака пенандорского, або тую стару бабцю мейфѣлдеку, що то такъ наче той хитрый лисъ крутитъ головою на всѣ стороны и завѣсгды притакуе. Я тямлю дуже добре, якъ той ревакъ прій- шовъ до Шамокинъ сповѣ- дати, а оденъ зъ вѣрныхъ положивъ 10 центовъ на тацу. Тодѣ попики вывѣсь ему ихъ середъ церкви и сказавъ, що вонъ не же- бракъ. Въ дѣйности однакъ вонъ горшій вѣдъ жебрака, бо жебракъ бере що хто дае, ще й подякуе й молит- ву змовити, а той Мадяръ торгуе ся якъ колись жиды на Христѣ.

В.: — Чогожъ вы его на- зываете, якимъ ревакомъ мадирскимъ? Г.: — Называю, якъ и другіи зовутъ, а то для того, що вонъ якъ стае „цагацъ гласомъ“, то такъ губу пе- рекривити на бокъ, мовъ бы му ю покруціло. Зъ той причины замѣсть чистого голоу выводити рыкъ ста- рого вола.

В.: — Давно менѣ зъ тѣхъ пенандорцѣвъ, що они майже всѣ напій Л-м ки, а мимо того держатъ такого вола мадирского. Же часть вѣдъ послали его на Мадары.

Г.: — Помалу и до того прійде, бо люде вже почи- нають кѣкувати, и то не только мѣсцевъ але и поза- мѣсцевъ.

В.: — Такъ, бо каждый Русинъ повиненъ боронити правду, якъ боронили напій праѣды на жите и смертъ.

В.: — Я думаю, что тому всему виноваты Русины пе- надорскіи и мейфѣлдекіи. По- то такихъ людей тримають у себе, позволяютъ по дру- гихъ мѣсцевостяхъ петлю- вати и темныхъ злирати, де имъ удасть ся.

Г.: — Бессеръ, але-жъ бо оно и дурты! Такого ревака пенандорского, або тую стару бабцю мейфѣлдеку, що то такъ наче той хитрый лисъ крутитъ головою на всѣ стороны и завѣсгды притакуе. Я тямлю дуже добре, якъ той ревакъ прій- шовъ до Шамокинъ сповѣ- дати, а оденъ зъ вѣрныхъ положивъ 10 центовъ на тацу. Тодѣ попики вывѣсь ему ихъ середъ церкви и сказавъ, що вонъ не же- бракъ. Въ дѣйности однакъ вонъ горшій вѣдъ жебрака, бо жебракъ бере що хто дае, ще й подякуе й молит- ву змовити, а той Мадяръ торгуе ся якъ колись жиды на Христѣ.

В.: — Чогожъ вы его на- зываете, якимъ ревакомъ мадирскимъ? Г.: — Называю, якъ и другіи зовутъ, а то для того, що вонъ якъ стае „цагацъ гласомъ“, то такъ губу пе- рекривити на бокъ, мовъ бы му ю покруціло. Зъ той причины замѣсть чистого голоу выводити рыкъ ста- рого вола.

В.: — Давно менѣ зъ тѣхъ пенандорцѣвъ, що они майже всѣ напій Л-м ки, а мимо того держатъ такого вола мадирского. Же часть вѣдъ послали его на Мадары.

Г.: — Помалу и до того прійде, бо люде вже почи- нають кѣкувати, и то не только мѣсцевъ але и поза- мѣсцевъ.

В.: — Такъ, бо каждый Русинъ повиненъ боронити правду, якъ боронили напій праѣды на жите и смертъ.

Г.: — Та не только Ру- синъ, але каждый чоловѣкъ безъ выимки, только не ту- ю „Правду“ що то выда- ютъ зрадники у Нью-Йорку, бо тамту только окрестивъ старый, сивый правдою. Въ дѣйности она зовѣсь не правда, бо и не може бути инакъ. Нема, бачте, чоло- вѣка правдивого, котрый бы взявъ еи у свои руки. Пове- редакторъ котрый поберавъ науку при Мг. Шлантъ, а здавъ пепѣть передъ ста- рою бабцою Мейфѣлдекою, не могъ больше правды на- брати вѣдъ американскихъ бѣсовѣвъ. А старому вже выходитъ зъ розуму, тожъ нема дива, що „Правда“ стала ся „Не-Правдою“.

В.: — А чи вы знаете того москвофула старого? Вонъ муфунавъ ся часто со нашихъ лемковскихъ се- лахъ.

Г.: — Та хтожъ бы его не зналъ? Добре знаю. Вонъ черезъ муфунавъ до довгу приїти до Америки, щобъ той довгъ сплатити, тай за- робити колька тысячокъ, о пося гадае вернути зновъ до краю, оженити ся, ку- пити домикъ у Крипци при цаѣвъ и колька коровъ тай продавати сметанку польскимъ шляхтичамъ по доброй цѣнѣ.

В.: — То не зле загадавъ старый, кобъ той плянь выповнивъ якъ найскорше, то американская Русь збу- да бы ся одного князя тем- ноты, нащадка середнихъ вѣковъ. Але менѣ не хоче ся вѣрити, щобъ вонъ мавъ зрѣкати ся священства.

В.: — Я думаю, что тому всему виноваты Русины пе- надорскіи и мейфѣлдекіи. По- то такихъ людей тримають у себе, позволяютъ по дру- гихъ мѣсцевостяхъ петлю- вати и темныхъ злирати, де имъ удасть ся.

Г.: — Бессеръ, але-жъ бо оно и дурты! Такого ревака пенандорского, або тую стару бабцю мейфѣлдеку, що то такъ наче той хитрый лисъ крутитъ головою на всѣ стороны и завѣсгды притакуе. Я тямлю дуже добре, якъ той ревакъ прій- шовъ до Шамокинъ сповѣ- дати, а оденъ зъ вѣрныхъ положивъ 10 центовъ на тацу. Тодѣ попики вывѣсь ему ихъ середъ церкви и сказавъ, що вонъ не же- бракъ. Въ дѣйности однакъ вонъ горшій вѣдъ жебрака, бо жебракъ бере що хто дае, ще й подякуе й молит- ву змовити, а той Мадяръ торгуе ся якъ колись жиды на Христѣ.

В.: — Чогожъ вы его на- зываете, якимъ ревакомъ мадирскимъ? Г.: — Называю, якъ и другіи зовутъ, а то для того, що вонъ якъ стае „цагацъ гласомъ“, то такъ губу пе- рекривити на бокъ, мовъ бы му ю покруціло. Зъ той причины замѣсть чистого голоу выводити рыкъ ста- рого вола.

В.: — Давно менѣ зъ тѣхъ пенандорцѣвъ, що они майже всѣ напій Л-м ки, а мимо того держатъ такого вола мадирского. Же часть вѣдъ послали его на Мадары.

Г.: — Помалу и до того прійде, бо люде вже почи- нають кѣкувати, и то не только мѣсцевъ але и поза- мѣсцевъ.

В.: — Такъ, бо каждый Русинъ повиненъ боронити правду, якъ боронили напій праѣды на жите и смертъ.

Г.: — Та не только Ру- синъ, але каждый чоловѣкъ безъ выимки, только не ту- ю „Правду“ що то выда- ютъ зрадники у Нью-Йорку, бо тамту только окрестивъ старый, сивый правдою. Въ дѣйности она зовѣсь не правда, бо и не може бути инакъ. Нема, бачте, чоло- вѣка правдивого, котрый бы взявъ еи у свои руки. Пове- редакторъ котрый поберавъ науку при Мг. Шлантъ, а здавъ пепѣть передъ ста- рою бабцою Мейфѣлдекою, не могъ больше правды на- брати вѣдъ американскихъ бѣсовѣвъ. А старому вже выходитъ зъ розуму, тожъ нема дива, что „Правда“ стала ся „Не-Правдою“.

В.: — А чи вы знаете того москвофула старого? Вонъ муфунавъ ся часто со нашихъ лемковскихъ се- лахъ.

В.: — Я думаю, что тому всему виноваты Русины пе- надорскіи и мейфѣлдекіи. По- то такихъ людей тримають у себе, позволяютъ по дру- гихъ мѣсцевостяхъ петлю- вати и темныхъ злирати, де имъ удасть ся.

Г.: — Бессеръ, але-жъ бо оно и дурты! Такого ревака пенандорского, або тую стару бабцю мейфѣлдеку, що то такъ наче той хитрый лисъ крутитъ головою на всѣ стороны и завѣсгды притакуе. Я тямлю дуже добре, якъ той ревакъ прій- шовъ до Шамокинъ сповѣ- дати, а оденъ зъ вѣрныхъ положивъ 10 центовъ на тацу. Тодѣ попики вывѣсь ему ихъ середъ церкви и сказавъ, что вонъ не же- бракъ. Въ дѣйности однакъ вонъ горшій вѣдъ жебрака, бо жебракъ бере что кто дае, ще й подякуе й молит- ву змовити, а той Мадяръ торгуе ся якъ колись жиды на Христѣ.

В.: — Чогожъ вы его на- зываете, якимъ ревакомъ мадирскимъ? Г.: — Называю, якъ и другіи зовутъ, а то для того, что вонъ какъ стае „цагацъ гласомъ“, то такъ губу пе- рекривити на бокъ, мовъ бы му ю покруціло. Зъ той причины замѣсть чистого голоу выводити рыкъ ста- рого вола.

В.: — Давно менѣ зъ тѣхъ пенандорцѣвъ, что они майже всѣ напій Л-м ки, а мимо того держатъ такого вола мадирского. Же часть вѣдъ послали его на Мадары.

Г.: — Помалу и до того прійде, бо люде вже почи- нають кѣкувати, и то не только мѣсцевъ але и поза- мѣсцевъ.

В.: — Такъ, бо каждый Русинъ повиненъ боронити правду, какъ боронили напій праѣды на жите и смертъ.

Г.: — Та не только Ру- синъ, але каждый чоловѣкъ безъ выимки, только не ту- ю „Правду“ что то выда- ютъ зрадники у Нью-Йорку, бо тамту только окрестивъ старый, сивый правдою. Въ дѣйности она зовѣсь не правда, бо и не можетъ бути инакъ. Нема, бачте, чоло- вѣка правдивого, котрый бы взявъ еи у свои руки. Пове- редакторъ котрый поберавъ науку при Мг. Шлантъ, а здавъ пепѣть передъ ста- рою бабцою Мейфѣлдекою, не могъ больше правды на- брати вѣдъ американскихъ бѣсовѣвъ. А старому вже выходитъ зъ розуму, тожъ нема дива, что „Правда“ стала ся „Не-Правдою“.

В.: — А чи вы знаете того москвофула старого? Вонъ муфунавъ ся часто со нашихъ лемковскихъ се- лахъ.

Г.: — Та ктожъ бы его не зналъ? Добре знаю. Вонъ черезъ муфунавъ до довгу приїти до Америки, чтобы той довгъ сплатити, тай за- робити колька тысячокъ, о пося гадае вернути зновъ до краю, оженити ся, ку- пити домикъ у Крипци при цаѣвъ и колька коровъ тай продавати сметанку польскимъ шляхтичамъ по доброй цѣнѣ.

В.: — То не зле загадавъ старый, кобъ той плянь выповнивъ какъ найскорше, то американская Русь збу- да бы ся одного князя тем- ноты, нащадка середнихъ вѣковъ. Але менѣ не хочетъ ся вѣрити, чтобы вонъ мавъ зрѣкати ся священства.

В.: — Я думаю, что тому всему виноваты Русины пе- надорскіи и мейфѣлдекіи. По- то такихъ людей тримають у себе, позволяютъ по дру- гихъ мѣсцевостяхъ петлю- вати и темныхъ злирати, де имъ удасть ся.

Г.: — Бессеръ, але-жъ бо оно и дурты! Такого ревака пенандорского, або тую стару бабцю мейфѣлдеку, что то такъ наче той хитрый лисъ крутитъ головою на всѣ стороны и завѣсгды притакуе. Я тямлю дуже добре, какъ той ревакъ прій- шовъ до Шамокинъ сповѣ- дати, а оденъ зъ вѣрныхъ положивъ 10 центовъ на тацу. Тодѣ попики вывѣсь ему ихъ середъ церкви и сказавъ, что вонъ не же- бракъ. Въ дѣйности однакъ вонъ горшій вѣдъ жебрака, бо жебракъ бере что кто дае, ще й подякуе й молит- ву змовити, а той Мадяръ торгуе ся какъ колись жиды на Христѣ.

В.: — Чогожъ вы его на- зываете, якимъ ревакомъ мадирскимъ? Г.: — Называю, какъ и другіи зовутъ, а то для того, что вонъ какъ стае „цагацъ гласомъ“, то такъ губу пе- рекривити на бокъ, мовъ бы му ю покруціло. Зъ той причины замѣсть чистого голоу выводити рыкъ ста- рого вола.

В.: — Давно менѣ зъ тѣхъ пенандорцѣвъ, что они майже всѣ напій Л-м ки, а мимо того держатъ такого вола мадирского. Же часть вѣдъ послали его на Мадары.

Г.: — Помалу и до того прійде, бо люде вже почи- нають кѣкувати, и то не только мѣсцевъ але и поза- мѣсцевъ.

В.: — Такъ, бо каждый Русинъ повиненъ боронити правду, какъ боронили напій праѣды на жите и смертъ.

Г.: — Та не только Ру- синъ, але каждый чоловѣкъ безъ выимки, только не ту- ю „Правду“ что то выда- ютъ зрадники у Нью-Йорку, бо тамту только окрестивъ старый, сивый правдою. Въ дѣйности она зовѣсь не правда, бо и не можетъ бути инакъ. Нема, бачте, чоло- вѣка правдивого, котрый бы взявъ еи у свои руки. Пове- редакторъ котрый поберавъ науку при Мг. Шлантъ, а здавъ пепѣть передъ ста- рою бабцою Мейфѣлдекою, не могъ больше правды на- брати вѣдъ американскихъ бѣсовѣвъ. А старому вже выходитъ зъ розуму, тожъ нема дива, что „Правда“ стала ся „Не-Правдою“.

В.: — А чи вы знаете того москвофула старого? Вонъ муфунавъ ся часто со нашихъ лемковскихъ се- лахъ.

В.: — Я думаю, что тому всему виноваты Русины пе- надорскіи и мейфѣлдекіи. По- то такихъ людей тримають у себе, позволяютъ по дру- гихъ мѣсцевостяхъ петлю- вати и темныхъ злирати, де имъ удасть ся.

Г.: — Бессеръ, але-жъ бо оно и дурты! Такого ревака пенандорского, або тую стару бабцю мейфѣлдеку, что то такъ наче той хитрый лисъ крутитъ головою на всѣ стороны и завѣсгды притакуе. Я тямлю дуже добре, какъ той ревакъ прій- шовъ до Шамокинъ сповѣ- дати, а оденъ зъ вѣрныхъ положивъ 10 центовъ на тацу. Тодѣ попики вывѣсь ему ихъ середъ церкви и сказавъ, что вонъ не же- бракъ. Въ дѣйности однакъ вонъ горшій вѣдъ жебрака, бо жебракъ бере что кто дае, ще й подякуе й молит- ву змовити, а той Мадяръ торгуе ся какъ колись жиды на Христѣ.

В.: — Чогожъ вы его на- зываете, якимъ ревакомъ мадирскимъ? Г.: — Называю, какъ и другіи зовутъ, а то для того, что вонъ какъ стае „цагацъ гласомъ“, то такъ губу пе- рекривити на бокъ, мовъ бы му ю покруціло. Зъ той причины замѣсть чистого голоу выводити рыкъ ста- рого вола.

В.: — Давно менѣ зъ тѣхъ пенандорцѣвъ, что они майже всѣ напій Л-м ки, а мимо того держатъ такого вола мадирского. Же часть вѣдъ послали его на Мадары.

Г.: — Помалу и до того прійде, бо люде вже почи- нають кѣкувати, и то не только мѣсцевъ але и поза- мѣсцевъ.

В.: — Такъ, бо каждый Русинъ повиненъ боронити правду, какъ боронили напій праѣды на жите и смертъ.

Г.: — Та не только Ру- синъ, але каждый чоловѣкъ безъ выимки, только не ту- ю „Правду“ что то выда- ютъ зрадники у Нью-Йорку, бо тамту только окрестивъ старый, сивый правдою. Въ дѣйности она зовѣсь не правда, бо и не можетъ бути инакъ. Нема, бачте, чоло- вѣка правдивого, котрый бы взявъ еи у свои руки. Пове- редакторъ котрый поберавъ науку при Мг. Шлантъ, а здавъ пепѣть передъ ста- рою бабцою Мейфѣлдекою, не могъ больше правды на- брати вѣдъ американскихъ бѣсовѣвъ. А старому вже выходитъ зъ розуму, тожъ нема дива, что „Правда“ стала ся „Не-Правдою“.

В.: — А чи вы знаете того москвофула старого? Вонъ муфунавъ ся часто со нашихъ лемковскихъ се- лахъ.

Г.: — Та ктожъ бы его не зналъ? Добре знаю. Вонъ черезъ муфунавъ до довгу приїти до Америки, чтобы той довгъ сплатити, тай за- робити колька тысячокъ, о пося гадае вернути зновъ до краю, оженити ся, ку- пити домикъ у Крипци при цаѣвъ и колька коровъ тай продавати сметанку польскимъ шляхтичамъ по доброй цѣнѣ.

В.: — То не зле загадавъ старый, кобъ той плянь выповнивъ какъ найскорше, то американская

